

Експертний висновок Міністерства фінансів України до законопроекту

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» щодо використання коштів державного дорожнього фонду у період дії правового режиму воєнного стану» (реєстр. № 9577 від 07.08.2023), поданий народними депутатами України Разумковим Д. О., Козаком В. В. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом передбачено внести зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік», доповнивши його статтею 38, відповідно до якої встановити, що у 2023 році, як виняток з положень статті 24-2 Бюджетного кодексу України, 50 відсотків коштів державного дорожнього фонду спрямовуються на забезпечення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації з урахуванням таких особливостей: 25 відсотків коштів державного дорожнього фонду спрямовуються на розвиток, закупівлю, модернізацію та ремонт озброєння, військової техніки, засобів та обладнання; 25 відсотків коштів державного дорожнього фонду спрямовуються на виплату винагороди грошового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень акта матиме вплив на показники державного бюджету, оскільки законопроектом передбачено, як виняток з положень статті 24-2 Бюджетного кодексу України, спрямувати 50 відсотків коштів державного дорожнього фонду, створеного у складі спеціального фонду державного бюджету, на забезпечення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації.

При цьому кошти державного дорожнього фонду, створеного у складі спеціального фонду державного бюджету, розподілено в повному обсязі за відповідними бюджетними програмами.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Визначити вартісну величину впливу положень законопроекту на показники бюджетів неможливо, оскільки до проекту акта не надано фінансово-економічних розрахунків та обґрунтувань.



ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000021BE2F006787A600](#)

Підписувач [Кава Олександр Степанович](#)

Дійсний з [27.07.2022 14:37:36](#) по [27.07.2024 14:37:36](#)

Міністерство фінансів України



06040-05-2/22666 від 18.08.2023

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

У 2023 році надходження державного дорожнього фонду, створеного у складі спеціального фонду державного бюджету, заплановано в обсязі 64 297,5 млн гривень.

Кошти державного дорожнього фонду відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» та Бюджетного кодексу України розподілено в повному обсязі за бюджетними програмами за: КПКВК 3111020 «Розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення»; КПКВК 3131090 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах»; КПКВК 3111030 «Виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, залученими державою або під державні гарантії на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування»; КПКВК 3101210 «Фінансове забезпечення заходів функціонування і розвитку внутрішніх водних шляхів та інфраструктури внутрішнього водного транспорту»; КПКВК 3101270 «Оновлення рухомого складу для перевезення пасажирів, будівництво та реконструкція об'єктів інфраструктури суб'єктів господарювання залізничного транспорту державного сектору економіки»; КПКВК 3111320 «Фінансове забезпечення заходів з розвитку аеродромної інфраструктури, у тому числі завершення будівництва, реконструкції аеродромної та енергетичної інфраструктури, задіяної у забезпеченні належного функціонування Міжнародного аеропорту «Львів» імені Данила Галицького, та фінансове забезпечення заходів із забезпечення безпеки дорожнього руху відповідно до державних програм».

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України та статтею 91 Регламенту Верховної Ради України до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Якщо такі зміни показників бюджету передбачають зменшення надходжень бюджету та/або збільшення витрат бюджету, до законопроекту подаються пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

До законопроекту таких розрахунків не надано.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроектом запропоновано доповнити Закон України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» новою статтею 38, відповідно до якої встановити, що у 2023 році, як виняток з положень статті 24-2 Бюджетного кодексу України,

50 відсотків коштів державного дорожнього фонду спрямовуються на забезпечення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації.

Слід зазначити, що з урахуванням вимог статті 24-2 Бюджетного кодексу України та статті 30 Закону України «Про Державний бюджет на 2023 рік» кошти державного дорожнього фонду, створеного у складі спеціального фонду державного бюджету відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік», спрямовуються за бюджетними програмами за: КПКВК 3111020 «Розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення» з обсягом фінансування 27 468,0 млн грн; КПКВК 3131090 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах» – 16 023,0 млн грн; КПКВК 3111030 «Виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, залученими державою або під державні гарантії на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування» – 18 517,5 млн грн; КПКВК 3101210 «Фінансове забезпечення заходів функціонування і розвитку внутрішніх водних шляхів та інфраструктури внутрішнього водного транспорту» – 457,8 млн грн; КПКВК 3101270 «Оновлення рухомого складу для перевезення пасажирів, будівництво та реконструкція об'єктів інфраструктури суб'єктів господарювання залізничного транспорту державного сектору економіки» – 1 144,5 млн грн; КПКВК 3111320 «Фінансове забезпечення заходів з розвитку аеродромної інфраструктури, у тому числі завершення будівництва, реконструкції аеродромної та енергетичної інфраструктури, задіяної у забезпеченні належного функціонування Міжнародного аеропорту «Львів» імені Данила Галицького, та фінансове забезпечення заходів із забезпечення безпеки дорожнього руху відповідно до державних програм» – 686,7 млн гривень.

Отже, кошти державного дорожнього фонду, створеного у складі спеціального фонду державного бюджету, наразі в повному обсязі розподілено за відповідними бюджетними програмами.

Тому внесення запропонованих змін призведе до розбалансування показників державного бюджету, а також може призвести до виникнення кредиторської заборгованості за відповідними бюджетними програмами.

Проте фінансово-економічних розрахунків та обґрунтувань до законопроекту не надано.

Також слід зазначити, що кошти державного дорожнього фонду є єдиним джерелом для головного розпорядника бюджетних коштів, за рахунок якого здійснюється виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, отриманими державою або під державні гарантії, на розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування. Такі платежі є безумовними до виконання і повинні здійснюватися вчасно і в повному обсязі. Перерозподіл частини коштів дорожнього фонду, що спрямовується на виконання згаданих

видатків, призведе до невиконання державою боргових зобов'язань перед іноземними кредиторами, що зі свого боку призведе до дефолту. Невиконання боргових зобов'язань, гарантованих державою, призведе до настання гарантійного випадку, коштів на виконання якого окремо не передбачено в державному бюджеті.

З урахуванням викладеного запропонована норма призводить до порушення боргової стійкості та тягне за собою, окрім фіскальних ризиків, ще й репутаційні на міжнародному фінансовому ринку для держави як надійного позичальника, який вчасно і в повному обсязі виконує боргові зобов'язання. При тому, що кошти міжнародних фінансових організацій, іноземних урядів та інших кредиторів є переважним джерелом, що дозволяє державі виконувати загальнодержавні функції в період повномасштабного вторгнення.

Крім того, виконання запропонованої норми законопроекту потребує внесення змін до додатка № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік».

З огляду на зазначене, законопроект потребує доопрацювання та надання фінансово-економічних розрахунків та обґрунтувань.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Олександр КАВА